

Laidiens: 19.05.2000., Nr. 180/181

Ministru kabineta noteikumi Nr. 182

Rīgā 2000.gada 16.maijā (prot. Nr. 23, 18.§)

Medicīnā un veterinārmedicīnā izmantojamā spirta aprites kārtība

Izdoti saskaņā ar Alkohola aprites likuma 56.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka spirta aprites kārtību aptiekās, zāļu lieltirgotavās, zāļu ražošanas uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās) (turpmāk - farmaceitiskās darbības uzņēmums), veterinārajās aptiekās, veterināro zāļu lieltirgotavās, veterināro zāļu ražošanas uzņēmumos (uzņēmēj sabiedrībās) (turpmāk - veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmums), ārstniecības iestādēs un veterinārmedicīnā (turpmāk - ārstniecības iestādes).
2. Farmaceutiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā un ārstniecības iestādē atļauts izmantot tikai tādu spirtu (etilspirtu), kas atbilst valsti noteiktajām obligātajām normatīvi tehnisko dokumentu (drošuma) prasībām saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajam spirta un alkoholisko dzērienu kvalitātes un drošuma prasībām.
3. Par spirta aprites kārtības nodrošināšanu un par to, lai spirts tiktu izmantots medicīnā, veterinārmedicīnā, apmācībā un zinātniskiem pētījumiem, kā arī par patērēto spirta daudzumu ir atbildīgs farmaceitiskās darbības uzņēmuma, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma vai ārstniecības iestādes vadītājs.
4. Uz spirta aprites kārtību farmaceitiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā un ārstniecības iestādē attiecināmas arī normatīvo aktu prasības, kas regulē zāļu vai veterināro zāļu aprites kārtību.

II. Spirta aprīte zāļu un veterināro zāļu ražošanas uzņēmumā (uzņēmēj sabiedrībā) un zāļu un veterināro zāļu lieltirgotavā

5. Iegādāties spirtu no spirta ražošanas uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) ir atļauts tiem farmaceitiskās darbības uzņēmumiem un veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumiem, kuri saņēmuši speciālu atļauju (licenci) (turpmāk - licence) alkoholisko dzērienu un spirta vairumtirdzniecībai.
6. Šo noteikumu 5.punktā minēto licenci izsniedz tikai tam farmaceitiskās darbības uzņēmumam un veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumam, kurš saņēmis attiecīgi Labklājības ministrijas izsniegtu licenci farmaceitiskajai darbībai vai Valsts veterinārā dienesta izsniegtu licenci veterinārfarmaceutiskajai darbībai.
7. Fasēt spirtu un izgatavot spirta ūdens šķīdumus atļauts tikai tajā zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavā, kas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām saņēmusi licenci zāļu vai veterināro zāļu ražošanai, un aptiekā vai veterinārajā aptiekā, kurā izgatavo zāles.
8. Farmaceutiskās darbības uzņēmumam un veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumam, kas saņēmis šo noteikumu 5.punktā minēto licenci, ir atļauts realizēt spirtu (spirta ražošanas uzņēmuma fasējuma) aptiekai vai veterinārajai aptiekai, kurā izgatavo zāles, vai ārstniecības iestādei, kurā ir slēgta tipa aptieka, kurā izgatavo zāles.
9. Šo noteikumu 7.punktā minētajai zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavai un aptiekai vai veterinārajai aptiekai ir atļauts realizēt spirtu farmaceitiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā un ārstniecības iestādē.
10. Lai farmaceitiskās darbības uzņēmums, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmums un ārstniecības iestāde varētu iegādāties spirtu, jāiesniedz pieprasījums. Pieprasījumā norāda spirta daudzumu (cipariem un vārdiem) tilpuma vai masas mērvienībās, spirta koncentrāciju (tilpuma procentos), fasējumu un to skaitu, kā arī personu, kas ir tiesīga spirtu saņemt. Pieprasījumu noformē uz farmaceitiskās darbības uzņēmuma, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma vai ārstniecības iestādes veidlapas. To paraksta un ar zīmogu apstiprina uzņēmuma vai ārstniecības iestādes vadītājs. Spirta pieprasījumu raksta atsevišķi no citu zāļu pieprasījuma.
11. Spirtu izsniedz noslēgtā fasējumā, uz kura ir marķējums ar uzrakstu "Spirts". Marķējumā norāda spirta koncentrāciju (tilpuma procentos), daudzumu tilpuma vai masas vienībās, tā uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) nosaukumu, kurā spirts ražots vai fasēts, un spirta ražošanas sērijas numuru.
12. Farmaceutiskās darbības uzņēmums un veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmums, kas saņēmis šo noteikumu 5.punktā minēto licenci, noformē vienota parauga stingrās uzskaites preču pavadzīmes-rēķinus un maksājuma uzdevumus, veic spirta uzskaiti un norēķinus par spirtu un iesniedz pārskatus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
13. Zāļu ražošanas uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība) un veterināro zāļu ražošanas uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība) spirtu izmanto tikai zāļu vai veterināro zāļu ražošanai.

III. Spirta aprīte aptiekā

14. Spirtu var fasēt un spirta ūdens šķīdumus un zāles, kas satur spirtu, izgatavot tikai tajās aptiekās, kurās atļauts izgatavot zāles.
15. Aptieka spirtu, spirta ūdens šķīdumus un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, realizē atbilstoši ārstniecības iestādes pieprasījumam, kas noformēts saskaņā ar šo noteikumu 10.punktā noteiktajām prasībām. Pieprasījumus aptiekā uzglabā gadu.
16. Ārstniecības iestādes vadītājs nosaka kārtību, kādā šīs iestādes slēgta tipa aptieka izsniedz ārstniecības iestādes struktūrvienībām spirtu, spirta ūdens šķīdumus un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu.
17. Aptieka spirtu, spirta ūdens šķīdumu un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, pacientam izsniedz tikai pret recepti, kuru izrakstījusi ārstniecības persona pacientam vai veterinārais speciālists dzīvnieka ārstēšanai.
18. Pacientam pret vienu recepti ir atļauts izsniegt līdz 150 g 96 % spirta vai spirta ūdens šķīdumu, vai aptiekā izgatavotās zāles, kas satur līdz 150 g 96 % spirta. Dzīvnieka īpašniekam pret recepti ir atļauts izsniegt līdz 300 g 96 % spirta vai spirta ūdens šķīdumu, vai aptiekā izgatavotās zāles, kas satur līdz 300 g 96 % spirta. Receptes aptiekā uzglabā gadu.

19. Ārstniecības persona un veterinārais speciālists, izrakstot spirtu, receptē norāda izsniedzamā spirta koncentrāciju tilpuma procentos, spirta vai spirta ūdens šķiduma daudzumu gramos un lietošanas veidu. Par receptes izrakstīšanu izdara ierakstu slimnieka ambulatorajā kartē vai slimo dzīvnieku reģistrācijas žurnālā.

20. Aptiekā, izsniedzot spirtu, spirta ūdens šķidumus un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, receptes vai pieprasījuma otrā pusē norāda izlietotā 96 % spirta daudzumu gramos.

21. Aptieka, kas saņēmusi Valsts veterinārā dienesta izsniegtu licenci veterināro zāļu izplatīšanai, ir tiesīga spirtu, spirta ūdens šķidumus un aptiekā izgatavotās zāles, kas satur spirtu, izsniegt pret veterinārā speciālista izrakstītu recepti vai saskaņā ar veterinārā speciālista (veterinārās klinikas) pieprasījumu.

22. Aptiekā 20 %, 30 %, 40 %, 50 %, 60 %, 70 %, 80 %, 90 %, 95 % un 96 % spirta ūdens šķidumu izgatavo saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu.

IV. Spirta aprīte ārstniecības iestādē

23. Ārstniecības iestādē (izņemot ārstniecības iestādes slēgta tipa aptieku, kurā izgatavo zāles) nav atļauts fasēt spirtu un izgatavot spirta ūdens šķidumus.

24. Spirta un spirta ūdens šķidumu patēriņa normas ārstniecības iestādē un tās struktūrvienībās atbilstoši ārstniecības iestādes darba profilam, struktūrai un izmantotajai aparatūrai nosaka ārstniecības iestādes vadītājs.

V. Spirta daudzuma mērīšana un uzskaitē

25. Zāļu vai veterināro zāļu ražošanas uzņēmumā (uzņēmēj sabiedrībā) un zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavā spirta daudzuma uzskaites mērvienība ir absolūtā (bezūdens) spirta dekalitrs (dal) ar precizitāti līdz vienai simtdaļai vai absolūtā (bezūdens) spirta litrs (l) ar precizitāti līdz vienai desmitdaļai.

26. Spirtu pieņemot un izsniedzot, tā daudzumu ir atļauts noteikt arī masas mērvienībās, pārrēķinot absolūtā (bezūdens) spirta tilpuma mērvienībās, saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

27. Aptiekā un ārstniecības iestādē spirtu uzskaita masas mērvienībās.

28. Ja ir zināms spirta ūdens šķiduma blīvums ρ 20, absolūtā (bezūdens) spirta saturu (g un ml) šķidumā aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu.

29. Atbildīgā amatpersona spirta aprīti hronoloģiskā secībā reģistrē spirta uzskaites žurnālā. Tā lapas ir numurētas un caursūtas. Spirta uzskaites žurnālu apstiprina ar uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) vai ārstniecības iestādes vadītāja parakstu un zīmogu. Aptiekā un veterinārajā aptiekā izmanto šo noteikumu 3.pielikumā, bet ārstniecības iestādē - šo noteikumu 4.pielikumā noteiktā parauga spirta uzskaites žurnālu.

30. Spirta uzskaiti atļauts veikt arī elektroniskā veidā, nodrošinot uzskaites programmā ievadītās informācijas pieejamību, saglabāšanu, nemainību un uzkrāšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

31. Zāļu un veterināro zāļu ražošanas uzņēmumā (uzņēmēj sabiedrībā) pieļaujamās spirta zudumu normas katram ražošanas posmam atsevišķi apstiprina uzņēmuma vadītājs.

32. Zāļu un veterināro zāļu lieltirgotavā, kurā fasē spirtu un izgatavo spirta ūdens šķidumus, pieļaujami zudumi līdz 0,5 % apjomā no izmantotā spirta daudzuma. Zudumu normas piemēro tikai tad, ja ir konstatēts faktiskais spirta iztrūkums.

33. Aptiekā un veterinārajā aptiekā pieļaujami spirta zudumi līdz 0,5 % apjomā no spirta daudzuma, kas izsniegts aptiekām un ārstniecības iestādēm, un spirta zudumi līdz 1,9 % apjomā no spirta daudzuma, kas izmantots spirta šķidumu vai spirtu saturošu zāļu izgatavošanai. Zudumu normas piemēro tikai tad, ja ir konstatēts faktiskais spirta iztrūkums.

34. Reizi ceturksnī farmaceitiskās darbības uzņēmuma, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmuma un ārstniecības iestādes vadītāja izveidota komisija ne mazāk kā triju cilvēku sastāvā kontrolē spirta aprīti. Par pārbaudes rezultātiem noformē aktu. Aktā un spirta uzskaites žurnālā norāda arī faktiskos spirta zudumus. Aktu paraksta visi komisijas locekļi. Ja farmaceitiskās darbības uzņēmumā, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumā vai ārstniecības iestādē ir mazāk nekā trīs darbinieki, spirta aprītes kontroli veic un aktu paraksta uzņēmuma vai ārstniecības iestādes vadītājs vai viņa rakstiski pilnvarota amatpersona.

VI. Noslēguma jautājums

35. Noteikumi stājas spēkā ar 2000.gada 15.jūliju.

Ministru prezidents A.Bērziņš

Labklājības ministrs A.Požarnovs

1. pielikums

Ministru kabineta

2000. gada 16. maija

noteikumiem Nr.182

Nepieciešamais spirta un ūdens daudzums (g), lai pagatavotu 1 kg 20%, 30%, 40%, 50%, 60%, 70%, 80%, 90%, 95% vai 96% spirta ūdens šķiduma

Nr. p.k.	Spirta koncentrācija tilpuma procentos	Pagatavojamā spirta ūdens šķiduma koncentrācija tilpuma procentos																			
		20		30		40		50		60		70		80		90		95		96	
		ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts	ūdens	spirts
1.	96,1	827	173	738	262	646	354	548	452	446	554	336	664	218	782	88	912	17	983	2	998
2.	96,2	828	172	739	261	646	354	549	451	447	553	337	663	219	781	90	910	18	982	3	997
3.	96,3	828	172	739	261	647	353	550	450	447	553	338	662	221	779	91	909	20	980	5	995
4.	96,4	828	172	739	261	647	353	551	449	448	552	338	661	222	778	93	907	21	979	6	994
5.	96,5	829	171	740	260	648	352	551	449	449	551	340	660	223	777	94	906	23	977	8	992
6.	96,6	829	171	740	260	648	352	552	448	450	550	341	659	224	776	96	904	24	976	9	991
7.	96,7	829	171	741	259	649	351	553	447	451	549	342	658	225	775	97	903	26	974	11	989

Labklājības ministrs A.Požarnovs

2. pielikums
Ministru kabineta
2000. gada 16. maija
noteikumiem Nr. 182

Absolūtā spirta saturs (g un ml) atkarībā no spirta ūdens šķiduma blīvuma

Blīvums ρ 20 °C	Masas procenti	Tilpuma procenti	Grami 100 ml spirta ūdens šķiduma 20 °C	Mililitri 100 g spirta ūdens šķiduma 20 °C
1	2	3	4	5
0,99823		0,00	0,00	0,00
80		12	16	16
0,9978		23	29	29
6		34	43	43
4		44	56	56
2		55	70	70
0		66	83	83
0,9968		77	97	97
6		87	1,10	1,10
4		98	24	24
2		1,09	38	1,09
0		20	51	51
0,9958		31	65	66
6		42	79	80
4		52	92	93
2		63	2,06	2,07
0		74	20	21
0,9948		85	34	35
6		96	48	50
4		2,07	62	64
2		19	76	78
0		29	90	92
0,9938		41	3,04	3,06
6		52	18	20
4		63	32	34
2		75	46	48
0,9930		2,86	3,60	3,63
0,9928		97	74	77
6		3,09	89	92
4		20	4,03	4,06
2		32	17	20
0		44	32	36
0,9918		55	46	50
6		67	61	65
4		78	75	80
2		90	90	95
0		4,02	5,05	5,10
0,9908		14	20	25
6		26	35	41
4		38	50	56

2	50	65	46	71
0	62	80	58	87
0,9898	75	95	70	6,02
6	87	6,10	81	17
4	99	26	94	34
2	5,11	41	5,06	49
0	24	57	19	65
0,9888	37	73	31	81
6	49	88	43	97
4	62	7,04	56	7,13
2	75	20	68	29
0	87	36	81	46
0,9878	6,00	52	94	62
6	13	67	6,05	77
4	26	83	18	94
2	39	99	31	8,10
0	52	8,15	43	27
0,9868	65	32	57	44
6	78	48	69	61
4	92	64	82	77
2	7,05	80	95	93
0	18	97	7,08	9,11
0,9858	32	9,13	21	27
6	45	30	34	45
4	58	47	47	62
0,9852	7,72	9,63	7,60	9,78
0	85	80	73	96
0,9848	99	97	87	10,13
6	8,12	10,13	8,00	30
4	26	30	13	47
2	39	47	26	65
0	53	63	39	82
0,9838	67	80	52	99
6	80	97	66	11,17
4	94	11,14	79	34
2	9,08	31	93	52
0	22	48	9,06	70
0,9828	35	65	19	87
6	49	82	33	12,04
4	63	99	46	22
2	77	12,16	60	40
0	91	34	74	58
0,9818	10,05	51	87	75
6	19	68	10,01	93
4	34	85	14	13,11
2	48	13,03	28	29
0	62	20	42	47
0,9808	76	38	56	66
6	91	55	69	83
4	11,05	73	84	14,02
2	20	90	97	20
0	34	14,08	11,11	38
0,9798	49	26	25	57
6	64	44	40	76
4	78	62	54	94
2	93	79	67	15,12
0	12,07	97	82	31
0,9788	22	15,15	96	50
6	37	34	12,11	69
4	52	52	25	88
2	67	70	39	16,07
0	81	88	53	26
0,9778	96	16,06	68	44
0,9776	13,11	16,25	12,83	16,64
4	27	43	97	83
2	42	61	13,11	17,01
0	57	80	26	21
0,9768	72	98	40	40
6	87	17,17	55	60
4	14,02	35	69	79
2	18	54	84	99

0	33	73	99	18,19
0,9758	49	91	14,14	38
6	64	18,10	29	58
4	80	29	44	78
2	96	48	59	97
0	15,11	67	74	19,17
0,9748	27	86	89	37
6	43	19,05	15,04	57
4	58	24	19	77
2	74	43	34	97
0	90	62	49	20,16
0,9738	16,05	81	64	36
6	21	20,00	79	56
4	37	19	94	76
2	52	37	16,08	95
0	68	56	23	21,15
0,9728	84	75	38	35
6	99	93	52	54
4	17,15	21,12	67	74
2	30	31	82	94
0	45	49	96	22,13
0,9718	61	68	17,11	33
6	76	86	25	52
4	92	22,05	40	72
2	18,07	23	55	91
0	22	41	69	23,10
0,9708	37	60	84	31
6	52	78	98	50
4	67	96	18,12	69
2	83	23,14	26	88
0	98	32	41	24,07
0,9698	19,13	23,50	18,55	24,26
6	28	68	69	45
4	43	86	83	64
2	58	24,04	97	83
0	73	22	19,12	25,02
0,9688	88	40	26	21
6	20,03	57	39	40
4	18	75	53	59
2	33	93	68	77
0	47	25,11	82	96
0,9678	62	28	95	26,15
6	77	46	20,09	34
4	92	64	24	53
2	21,07	81	37	72
0	21	99	51	91
0,9668	36	26,16	65	27,09
6	50	34	79	28
4	65	51	92	47
2	80	68	21,06	65
0	94	85	19	83
0,9658	22,09	27,03	33	28,02
6	23	20	47	20
4	37	37	60	38
2	52	54	74	56
0	66	71	87	75
0,9648	81	88	22,00	93
6	95	28,05	14	29,12
4	23,09	22	27	29
2	23	38	40	47
0	38	55	53	65
0,9638	52	72	67	83
6	66	88	79	30,00
4	80	29,05	93	18
2	94	21	23,05	36
0	24,08	38	19	54
0,9628	22	54	32	71
6	36	71	45	90
4	50	87	58	31,07
0,9622	24,64	30,01	23,70	31,24
0	78	19	83	42